Chris de Stoop, auteur van ‘Dit is mijn hof’:

Het landschap bepaalt ook onze identiteit

Rob Kregting

Hoe zou u uw werk omschrijven?’

Ik heb ook fictie geschreven, maar mijn favoriete genre is toch verhalende non-fictie (of wat sommigen ook wel ‘faction’ noemen). Gebaseerd op de realiteit, maar geschreven zoals een roman, met veel verhalen, veel beschrijvingen, veel betrokkenheid ook. Dat begon met mijn debuut ‘Ze zijn zo lief, meneer’ (1992), over moderne vrouwenhandel, maar opgehangen aan het portret van één bende, de bende van de Miljardair, actief in Rotterdam en Antwerpen. En dat eindigde (voorlopig) met ‘Dit is mijn hof’ (2015), over de teloorgang van het oude boerenland in het algemeen en de spanningen in mijn geboortestreek in het bijzonder. In mijn twaalf boeken tot nu toe kijk ik altijd door een sociale bril naar een bepaalde ontwikkeling; dat is blijkbaar de mislukte sociaal werker in mij…’

Hoe bent u gekomen tot wie u nu bent, in uw werk?

‘Toen ik klein was stond er thuis geen boek op de plank, maar toch heb ik alles van mijn moeder meegekregen: mijn liefde voor verhalen en mijn sociaal engagement. Die twee komen samen in het soort geëngageerde literatuur dat ik schrijf. Mijn moeder vertelde van ’s morgens tot ‘s avonds en ze kon geen onrecht zien.
Op de middelbare school had ik met enkele klasgenoten – onder meer schrijver Tom Lanoye – een literair clubje, dat erg aangemoedigd werd door onze leraar Nederlands, de toen beroemde dichter Anton van Wilderode. Ook de boerderij, een avontuurlijke en romantische wereld in mijn ogen, maakte mij tot wie ik was, en wie ik ben. De boerderij betaalde ook mijn studies. Met ‘Dit is mijn hof’ betaal ik een deel van mijn schuld terug.’

Wat ‘heeft’ u met Zeeland, in hoeverre beïnvloedt Zeeland uw werk, en u als persoon?

‘Ik ben geboren en getogen in de polder aan de Zeeuws-Vlaamse grens, heb altijd veel contact met Zeeuwen gehad, en diep vanbinnen schuilt er natuurlijk een echte Zeeuwse ziel in mij. De koppigheid, de onafhankelijkheid, de melancholie, de gebondenheid aan de familie en de grond, enzovoorts. Ik droomde er als jongen al van een soort moderne ‘boerenroman’ te schrijven. Dat heeft uiteindelijk geleid tot ‘De bres’ (2000) en tot ‘Dit is mijn hof’, waarin ik schets hoe een eeuwenoude, unieke polderstreek verdwijnt door respectievelijk haven- en natuurontwikkeling. Dat laatste boek is nu ook in het Duits verschenen en het komt nog uit in China, dus het gaat blijkbaar over iets ‘universeels’. Ik ben

Nieuwe natuur in de Prosperpolder.
Foto: Loes de Jong.

DIT IS MIJN HOF

Met dit boek bereikt Chris de Stoop (1958) het grote publiek. Het werd verkozen in september 2015 tot 'boek van de maand' in het tv-programma De Wereld Draait Door en won in 2016 de Zeeuwse Boekenprijs. In het boek keert De Stoop terug naar zijn ouderlijk huis dat leeg staat in de polders van het Waasland, net over de grens van Zeeuws-Vlaanderen. Hij beschrijft hoe het eeuwenoude boerenland geofferd wordt aan de opkomst van de Antwerpse haven en wat rest aan de vorming van nieuwe natuur. De Hedwigepolder is een toekomstig voorbeeld. Het boek is in het Duits en het Chinees vertaald, wat duidt op het mondiale probleem dat hij aansnijdt: met het oude landschap verdwijnt ook het boerenleven en de sociale structuur.

Voor meer informatie: **www.chrisdestoop.be**

Chris de Stoop.
Foto: Uitgeverij De Bezige Bij.

daarvoor teruggekeerd naar de ouderlijke boerderij, die door de ziekte van mijn moeder en de dood van mijn broer leeg was komen te staan, waar ik nu nog werk. 'Back to the roots'. Het deed me dan ook veel plezier dat ik vorig najaar de Zeeuwse Boekenprijs kreeg en gevraagd werd het Zeeuwse Boekenweekgeschenk te schrijven. Ook dat boekje 'Het vierde gewas' ging over de spanningen door de ontwikkeling van nieuwe natuur, maar ook nu weer in de hoop om tot een sociale en geïntegreerde visie op het landschap te komen. Er is niet alleen de ecologische en recreatieve waarde – die erg belangrijk zijn – maar er is ook de historische, landbouwkundige, sociale, familiale, culturele en morele waarde. Om het met een zwaar woord te zeggen: het landschap bepaalt ook onze identiteit. En het Zeeuwse landschap heb ik altijd schitterend gevonden.'

Wat zijn uw literaire plannen op korte en wat langere termijn?

'Ik heb net afscheid genomen van de journalistiek met een kritisch boek, 'Ex-reporter', en wil me nu uitsluitend aan literatuur wijden. Ik ben schoorvoetend aan een nieuw verhaal begonnen, dat vermoedelijk pas in 2018 zal verschijnen. Enkele jaren later hoop ik te beginnen aan het derde en laatste deel van mijn 'poldertrilogie'. Ik hoop dat het geen testament wordt voor wat een van de mooiste streken van Europa is geweest en, meer algemeen, voor wat ooit onze familiale landbouw is geweest. Maar ik geloof dat er een keerpunt is bereikt en dat er een herwaardering van ons platteland komt, in dialoog met de natuurbeweging uiteraard. Het is geen of-of maar een en-en-verhaal. Als we nog iets willen redden, moeten we nu dat samen met de laatste boeren doen.'

Rob Kregting is lid van de Wantijredactie.